

O'zbekiston Ovozi

№16
2025-yil
23-aprel, chorshanba
1918-yil
21-iyundan chiqa boshlagan

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

t.me/uzbekiston_ovozi gazetasi facebook.com/uzbekistonovozi instagram.com/uzbekiston_ovozi www.uzbovozi.uz info@uzbovozi.uz

ФУТБОЛ БЎЙИЧА ЎН ЕТТИ ЁШГАЧА БЎЛГАН ЎЗБЕКИСТОН ТЕРМА ЖАМОАСИ АЪЗОЛАРИГА

Азиз фарзандларим!
Ўн етти ёшгача бўлган ўсмирлар ўртасида Саудия Арабистони майдонларида бўлиб ўтган нуфузли мусобақада муваффақиятли иштирок этиб, юксак соврин – Осиё кубогини қўлга киритганингиз билан халқимиз номидан, ўз номимдан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Сизлар каби навқирон, азму шижоатли ёшларимизнинг бутун турнир давомида биронта ҳам мағлубиятга учрамасдан, рекорд натижа кўрсатиб, жонажон Ватанимиз шарафини мардона ҳимоя қилганлари, ҳеч шубҳасиз, миллий футболимиз тарихига олтин ҳарфлар билан ёзиладиган шонли воқеа, десак, тўғри бўлади.

Айниқса, финалда мусобақа мезбони – Саудия Арабистони каби ғоят кучли жамоага қарши кескин беллашувда турли босимларга қарамасдан, ўн бир ўйинчига қарши тўққиз футболчи шиддатли кураш олиб борганингиз чинакам жасорат ва матонат намунаси бўлди. Сизлар намоен этган юксак мардлик ва маҳорат ҳар қандай таҳсинга сазовордир.

Мусобақа якунига кўра, уч нафар истеъдодли ва моҳир спортчимиз якка тартибдаги совринлар эгаси бўлгани, жумладан, Нейматуллох Рустамжонов – турнирнинг энг яхши дарвозабони, Асилбек Алиев – энг яхши тўпурари, Садриддин Ҳасанов – энг яхши футболчиси сифатида эътироф этилганини ҳам алоҳида

таъкидлаш лозим.

Эл-юртимиз сизларнинг тимсолингизда доимо олдинга интилиб яшайдиган, юксак марраларни забт этишга қодир Янги Ўзбекистон ёшларининг энг ёрқин вакиллари кўради ва сизлар билан ҳақли равишда фахрланади.

Мамлакатимизда спортга, жумладан, футбол ривожига берилётган юксак эътиборнинг яна бир амалий натижаси бўлган мана шундай тарихий ғалаба учун сизларга, сизларни тарбиялаб вояга етказган ота-оналарингиз ва устоз-мураббийларингизга чин дилдан самимий миннатдорлик билдираман.

Сизлар ушбу ғалабадан руҳланиб, шу йил ноябрь ойида Қатарда бўлиб ўтадиган жаҳон чемпионатида ҳам Осиёнинг голиб жамоаси сифатида муносиб иштирок этасиз, деб ишонаман.

Бахт ва зафар сизларга доимо ёр бўлсин, азиз фарзандларим!

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

ЮРАГИДА ОЛОВИ БОРЛАР

Ўтган ҳафта якунида футбол бўйича 17 ёшгача бўлган ўсмирлар ўртасида Осиё кубоги финалида мезбон Саудия Арабистонига қарши ўйинда ғалаба қозониб чемпионликни қўлга киритди. «Қирол Фахд» стадионида ўтган учрашув 2:0 ҳисобида якунланди.

8

СИЁСИЙ ПУЛЬС. МУНОСАБАТ

Иқтисодий тебранишлар шароитида тўғри ва мақбул ечимлар керак

ЖАҲОН ИҚТИСОДИЁТИ ВА ГЛОБАЛ САВДО МАЙДОНИДАГИ ҲОЗИРГИ ТЕНДЕНЦИЯЛАР, АЙНИҚСА, ҚЎШМА ШТАТЛАР ТОМОНИДАН ЯНГИ БОЖҲОНА ТАРИФЛАРИ ВА ИМПОРТ ЧЕКЛОВЛАРИ ЖОРИЙ ЭТИЛИШИ ИНТЕГРАЦИЯЛАШГАН ДУНЁ МАМЛАКАТЛАРИ ҲАЁТИГА СЕЗИЛАРЛИ ТАЪСИР КЎРСАТМОҚДА. ХУСУСАН, АТИГИ УЧ-ТЎРТ КУН ИЧИДА ХАЛҚАРО МОЛИЯ БОЗОРЛАРИДА 10 ТРИЛЛИОН ДОЛЛАР ЙЎҚОТИЛДИ. ЮҚОРИ ТАРИФЛАР ОҚИБАТИДА ХАЛҚАРО САВДО ҲАЖМИ 3,5 ТРИЛЛИОН ДОЛЛАРГА ҚИСҚАРИБ, ЖАҲОН ИНФЛЯЦИЯ ДАРАЖАСИ 7,5-8 ҲАЖМИГА КЎТАРИЛИШИ ПРОГНОЗ ҚИЛИНМОҚДА.

2

ҚОНУНЛАРДА ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ МАСАЛАСИ

Олий мажлис қонунчилик палатасининг кеча бўлиб ўтган йиғилишида 15 та қонун лойиҳаси муҳокамадан ўтказилди. Одатга мувофиқ қўйи палата фракцияларида лойиҳаларни муҳокама қилиш бир кун олдин фракция йиғилишларида бошлаган эди. Бу гал ҳам фракциялар йиғилишлари баҳс-мунозаралар, таклиф ва ташаббусларга бой бўлди.

3

АНДИЖОН КАТТА ЎЗГАРИШЛАР ОСТОНАСИДА

ДАВЛАТИМИЗ РАҲБАРИ ҲУДУДЛАР РИВОЖИ, АҲОЛИ ҲАЁТИ БИЛАН ЯҚИНДАН ТАНИШИШ МАҚСАДИДА 15-16 АПРЕЛЬ КУНИ АНДИЖОН ВИЛОЯТИДА БЎЛДИ.

ПРЕЗИДЕНТ ТАШРИФ ДАВОМИДА ЯНГИ КОРХОНАЛАР ФАОЛИЯТИ, САНОАТ, ЭНЕРГЕТИКА, ШАҲАРСОЗЛИК ВА БОШҚА СОҲАЛАРДА АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ИШЛАР БИЛАН ТАНИШДИ, ЖОЙЛАРДАГИ ҚУРИЛИШ ВА БУНЁДКОРЛИК ИШЛАРИНИ КЎЗДАН КЕЧИРДИ.

Анъанавий “Китобхонлик ҳафталиги” бошланди

Китоб ўқиш инсонга мусиқа тинглаш, сайр қилиш ва спортдан кўра самаралироқ таъсир кўрсатиши илмий асосда исботлаган. Болаларни эса, айниқса, кичик ёшдан китоб ўқишга қизиқтириш жуда муҳим. Бу орқали уларда сўз бойлиги, тасаввур олами кенгайди. Савод, идрок ҳисси шаклланади. Визуал, яъни, кўз хотираси кучаяди.

8

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

ФУТБОЛ БЎЙИЧА ЎН ЕТТИ ЁШГАЧА БЎЛГАН ЎСМИРЛАР ЎРТАСИДАГИ ОСИЁ КУБОГИ ЎЙИНЛАРИ ҒОЛИБЛАРИ ВА ИШТИРОКЧИЛАРИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзининг ёрқин истеъдоди ва профессионал маҳорати, улкан азму шижоати ҳамда мустақам иродасини намоён этиб, Саудия Арабистонида футбол бўйича ўсмирлар ўртасида ўтказилган нуфузли мусобақада мислсиз жасорат ва матонат намуналарини кўрсатгани, Осиё кубогини қўлга киритиб, ўзбек футбол тарихида янги бир шонли саҳифа очгани, шунингдек, Янги Ўзбекистоннинг жаҳон миқдосидаги обрў-эътиборини юксалтириш, ёш авлодни миллий гуруҳ ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишида фаол иштирок этиб келаётгани учун қуйидагилар мукофотлансин:

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СПОРТ УСТОЗИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БИЛАН

Исмоилов Ислонбек Муродбек ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси бош мураббийси

«КЕЛАЖАК БУЊДКОРИ» МЕДАЛИ БИЛАН

Абдукаримов Миразиз Эркин ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Абдуллаев Фариджон Нодиржон ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Абдумунинов Азизбек Икромжон ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Алиев Асилбек Равшанжон ўғли - Футбол бўйича

Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Баходирхонов Муминхон Иссохон ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Ботиралиев Ҳожиакбар Хайрулло ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Еримбетов Азизбек Мухаммед Али ули - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Избасканов Бахадир Махсетбаевич - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Махмуджонов Дилёрбек Санжарбек ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Муратов Амирхон Шухрат ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Мусаханов Мухаммадали Алижонович - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Мухаммадов Акбар Алишерович - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Рустамжонов Неъматуллох Шухратжон ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси

Рустамов Жамшидбек Абдоржон ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Саидмуродов Бехрўз Ғайрат ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Сарсенбаев Нурбек Рахатович - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Содиқов Сайфиддин Бахтиёр ўғли - Футбол бўйича

Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Фазлиддинов Абдуллох Зайлиддин ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Ҳакимов Мухаммад Улуғбек ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Хасанов Садриддин Зайниддин ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Ҳабибуллаев Мухаммад Қодиржон ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Шокиров Иброхим Жамшид ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси
Шукуруллаев Абубакир Азиз ўғли - Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоси

«ШУХРАТ» МЕДАЛИ БИЛАН

Джурраев Отабек Рустамович - Ўзбекистон Миллий телерадиокомпаниясининг «Sport» ижодий бирлашмаси бош мутахассиси
Толипов Орифжон Боходирович - Ўзбекистон Миллий телерадиокомпаниясининг «Sport» ижодий бирлашмаси «Футбол ТВ» телеканали муҳаррири

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2025 йил 21 апрель

Иқтисодий тебранишлар шароитида тўғри ва мақбул ечимлар керак

Жаҳон иқтисодиёти ва глобал савдо майдонидаги ҳозирги тенденциялар, айниқса, Қўшма Штатлар томонидан янги божхона тарифлари ва импорт чекловлари жорий этилиши интеграциялашган дунё мамлакатлари ҳаётига сезиларли таъсир кўрсатмоқда. Хусусан, атғи уч-тўрт кун ичида халқаро молия бозорларида 10 триллион доллар йўқотилди. Юқори тарифлар оқибатида халқаро савдо ҳажми 3,5 триллион долларга қисқариб, жаҳон инфляция даражаси 7,5-8 фоизга кўтарилди прогноз қилинмоқда.

Пандемия давридагидек дунё бўйлаб таъминот ва қиймат яратиш занжирларида узилишлар пайдо бўлиш хавфи давлатлардан тезкор ҳамда оқилона иқтисодий ечимларни жорий этишни тақозо қилаётди. Қийин ва аёвсиз рақобат муҳитида қатор етакчи тармоқлар, жумладан, тўқимачилик, электр техникаси, автомобилсозлик, озиқ-овқат саноатига зарба етиши мумкинлиги асосли хавотир уйғотмоқда.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев раислигида 18 апрель кунини ўтказилган видеоселектор йиғилишида айни шулар хусусида сўз юритилди. Унда дунёда юз бераётган иқтисодий тебранишларнинг соҳа ҳамда тармоқларга таъсирини камайитириш чора-тадбирлари муҳокама қилинди.

Таъкидланганидек, Ўзбекистон иқтисодиёти жаҳон иқтисодиётининг ажралмас қисми. Оқилона ташқи сиёсат ва қўлай инвестициявий муҳит натижасида тадбиркорларимизга янги бозорлар очилмоқда, маҳсулотлар тури кўпаймоқда.

Гарвард университетининг таҳлилига кўра, охириги беш йилда "Иқтисодий мураккаблик индекси"да Ўзбекистоннинг ўрни 25 поғона яхшиланган. 162 турдаги миллий маҳсулотларимиз "дунё бозориди рақобат устуңлигига эга", деб баҳоланган. Буларнинг натижасида охириги йилларда мамлакатимиз экспорти 2,2 баробар ошди. Ташқи савдо айланмаси яппи ички маҳсулотга нисбатан 57 фоизга етди.

Мамлакатда инвестициялар ҳажми ҳам изчил ўсиб бормоқда. Шу йилнинг биринчи чорагида 8 миллиард 700 миллион доллардан зиёд хорижий инвестициялар ўзлаштирилгани (ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қарийб 20 фоиз кўп) бунинг исботи. Эвазига энергетика, металлургия, кимё, фармацевтика, транспорт, қишлоқ ва сув ҳўжалиги, коммунал ва ижтимоий соҳаларда кўплаб муҳим лойиҳалар амалга оширилмоқда. Бунда қўшилган қиймат ва иш ўринлари яратишга алоҳида эътибор

қаратилган.

Олдинда эса марралар янада катта. Жорий йилнинг ўзида 42 миллиард доллар хорижий инвестиция жалб этилиши, 80 дан ошиқ йирик, 8 мингдан ортиқ ўрта ва кичик лойиҳалар амалиётга татбиқ қилиниши кўзда тутилмоқда. Бироқ бундай салмоқли мақсадларга эришиш, юқорида айтиб ўтганимиз – ҳозирги иқтисодий мураккаб шароитда у қадар осон иш эмас.

Йиғилишда Президент бундай вазиятда фақат ўз кучимиз ва ички имкониятларимизга таяниб, дадил қадам ташлашимиз кераклигига урғу берди. -Ҳозирги дунё аввалгидек эмас, - деди давлат раҳбари. - Гап тариф ёки уларнинг миқдориди ҳам эмас. Узоқ йиллар давомида давлатлар ўртасида барқарор муносабатлар ва ўзаро ишончни таъминлаган халқаро институтлар, улар ишлаб чиққан қоида ва нормалар бугун самарасиз бўлиб бораёпти.

Демак, маҳаллий ишлаб чиқарувчилар ва экспорт қилувчиларни қўллаб-қувватлаш қамровини ошириш, ички бозорда адолатли рақобат муҳитини таъминлаш ҳамда тадбиркорлик фаолияти учун қўлай шарт-шароит яратиш айни муддао. Шундан келиб чиққан ҳолда, йиғилишда ҳар бир вазирлик, тармоқ ва ҳудуд раҳбарлари аниқ-аниқ режа қилиб, ишлаб чиқариш, экспорт билан шахсан шуғулланиши шарт экани айтиб ўтилди.

Бунинг учун, табиийки, давлат томонидан зарур ҳуқуқий, ташкилий ва амалий чоралар кўрилади.

Шокиржон АХМЕДОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси аъзоси:

-Жаҳон иқтисодиётидаги кескин ўзгаришлар, ташқи хатарлар ва глобал рақобат шароитида эркин бизнесни ривожлантириш энг тўғри ёндашув ҳисобланади. Шу маънода тадбиркорларнинг қонуний фаолияти учун имкониятларни кенгайтириш, улар дуч келаётган муаммоларга узил-кесил барҳам бериш, тармоқ ва ҳудуд раҳбарлари аҳамиятга эга. Бинобарин, бугунги кунда ушбу субъектларда 10 миллион 500 минг одам – жами банд аҳолининг 74 фоизи даромад топиб, рўзгор тебратяпти. Иқтисодиёт ҳажмининг ярмидан кўпи, саноат ва экспортнинг учдан бири улар ҳиссасига тўғри келяпти.

Ўтган ҳафтадаги видеоселектор йиғилишида Президентимиз тадбиркорларимизни энг кўп ўйлантираётган муаммо - бу стандартлаштириш ва сертификатлаш тизими оид эканини, эскирган талаблар ва

бюрократия бизнес вакилларининг "қўлини боғлаб" қўяётганини таъкидлади. Устама-уст сертификатлаш амалиёти ҳалигача давом этаётгани турли сарсонгарчиликларни келтириб чиқармоқда.

Маълум бўлишича, юртимизда 25 мингдан ортиқ стандарт ва 41 та техник регламент халқаро бозор талабларига жавоб бермайди. Ҳозирда 13 мингга яқин турдаги товарнинг 6,5 минг мажбурий сертификатланади. Бу эса таннархни оширади. Пировардида бундан оддий одамлар чўнтаги зарар кўради.

Ҳозирги тизимда сертификатлаш органлари бозор назоратини ҳам олиб бориши, бу эса манфаатлар тўқнашувига олиб келаётгани танқид қилинди.

Эътиборлиси, шу каби муаммолар таҳлили, ўрганишлар ва ишбилармонларнинг тақлидлари асосида Президентимизнинг "Ишлаб чиқариш, экспорт ва тадбиркорлик фаолиятини рағбатлантириш, савдо ва саноат сиёсати самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони қабул қилинди.

Ишлаб чиқариш, миллий маҳсулотлар экспорти ва янги иш ўринларини яратиш бўйича белгиланган кўрсаткичларга эришиш мақсадларига йўналтирилган ушбу ҳужжатга кўра, ички бозорда рақобат муҳитини ривожлантириш, сертификация ва техник назорат соҳасида ислохотларни янги босқичга чиқариш, божхона ва солиқ маъмурчилигига қатор янгиликлар киритиш назарда тутилмоқда.

Яъни, эндиликда техник жиҳатдан тартибга солиш, санитария-эпидемиология, ветеринария, карантин идораларининг маҳсулотга ҳулоса бериш ваколатлари аниқ белгилаб қўйилди. Такорланувчи ва устама-уст тартиблар босқичма-босқич бекор қилинади.

Масалан, озиқ-овқат маҳсулотлари сифати ва хавфсизлиги назорати билан фақат Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитаси шуғулланади. Озиқ-овқат учун техник регламентлар ва стандартлар мажбурийлиги бекор қилинади. Асосий озиқ-овқат маҳсулотлари бўйича санитария қоидалари ва нормалари "Кодекс Алиментариус" (озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва уларнинг хавфсизлиги бўйича халқаро миқдосда тан олинган меъёрлар, амалиёт мезонлари, кўрсатмалари ва бошқа тавсияномалар мажмуи)га мувофиқлаштирилади. Шунингдек, хавф даражаси юқори бўлган 7 та товар гуруҳидаги маҳсулотларни давлат рўйхатидан ўтказиш амалиёти бекор қилинади.

Сертификат олиш мажбурий бўлган товарлар рўйхати ҳам қисқартирилиб, маҳсулот мувофиқлигини декларациялаш амалиёти жорий қилинади. Асбоб-ўсқуна,

хом ашё, махсус техника, транспорт импортида юртимизда тан олинмаган хорижий сифат ва назорат тизимлари мезонлари ишлаб чиқилади. Уларнинг импортида миллий сертификат олиш талаб қилинмайди.

Шунингдек, Фармонга асосан, энди четдан олиб келинаётган маҳсулотларнинг божхона қийматини аниқлаш тартиби тўлиқ халқаро қоидаларга мослаштирилади. Шу пайтгача қиммат бозорларда талаб юқори бўлган айрим товарлар экспортга чеклов қўйилган эди. Энди, 1 июлдан бошлаб, бирорта товарнинг экспортига чеклов бўлмайди. Фақат 86 та товар гуруҳига кирувчи хом ашё ва ижтимоий аҳамияти юқори маҳсулотларга нисбатан экспорт божлари жорий қилинади.

Сўнги йилларда маҳаллий саноатда қандолат ва салқин ичимликларнинг ўрни ошди. Бу тармоқларни қўллаб-қувватлаш ҳам муҳим. Шу боис шакарга акция бекор қилинади. Қуруқ сут импортига қўйилган чекловлар ҳам олиб ташланади. Натижада қарийб 40 минг одам ишлайдиган қандолат ва салқин ичимлик ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг йиллик айланмаси камида 50 триллион сўмга етади.

Йиғилишда давлатимиз раҳбари маҳаллий корхоналаримизга йўл очиб, ишлаб чиқаришни кўпайтириш, бозорларга янги, талабгир маҳсулотлар билан кириши учун шароит яратиш заруратини яна бир бор эслатди. Айрим товарлар бозорларимизга сўнгий пасайган нархда кириб келаётгани маҳаллий ишлаб чиқарувчилар ўрнини заифлаштираётгани кўрсатиб ўтилди. Мисол келтирилди. Унга кўра, ўзимизда чиқаётган, таннархи 220 долларлик кичик музлатгич бозорда ўртача 250 доллардан сотилаётгани учун 30 доллар ҚҚС тўланади. Худди шундай турдаги музлатгичнинг импорт нархи сўнгий пасайтирилиб, 25 доллар кўрсатилгани учун бор-йўғи 3 доллар ҚҚС олинапти. Бошқача айтганда, ўзимизнинг ишлаб чиқарувчи импортга нисбатан 10 карра кўп солиқ тўламоқда. Маҳаллий ишлаб чиқарувчиларимиз иқтисодий салоҳияти ошиб борса, бундан фақат ва фақат давлатимиз, халқимиз фойда кўради. Қанча иш ўринлари яратилади, мамлакат қудрати юксалади.

Юқори айтиб ўтганимиз Фармон билан четдан олиб келинаётган товарларни божхона қийматини аниқлаш тартиби халқаро қоидаларга мослаштирилиши, назаримизда, ҳар томонлама мақбул чорадир.

Шубҳасиз, буларнинг бари охири-оқибат мамлакат иқтисодий барқарорлигини таъминлайди. Иқтисодий барқарорлик эса ижтимоий ислохотлар самарадорлиги, аҳоли турмуш фаровонлигини оширишнинг негизи ҳисобланади.

Фарида МАҲҚАМОВА,
"Ўзбекистон овози" муҳбири.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг кеча бўлиб ўтган йиғилишида 15 та қонун лойиҳаси муҳокамадан ўтказилди. Одатга мувофиқ қўйи палата фракцияларида лойиҳаларни муҳокама қилиш бир кун олдин фракция йиғилишларида бошлаган эди. Бу гал ҳам фракциялар йиғилишлари бахс-мунозаралар, таклиф ва ташаббусларга бой бўлди.

Жумладан, ЎзХДП фракцияси йиғилишида бир қатор қонун лойиҳаларига аниқ ва асосли таклифлар билдирилиши билан бирга биринчи ўқишда кўриб чиқилган мева-сабзавот етиштирувчи ва қайта ишловчи субъектларнинг ҳамда Агросаноатни ривожлантириш агентлигининг қонуний манфаатлари ҳимоясини кучайтиришга қаратилган қонун лойиҳасини қўмитага қайтаришга овоз берилди. Фракция депутатлари қонун лойиҳасини қўмитага қайтариб, уни такомилга етказиш лозим, деган фикрга келишди. Бир сўз билан айтганда, қонун ижодкорлари ва масъул қўмита лойиҳани ҳимоя қилади, фракция аъзолари эса уни такомиллаштириш, зарур деб ҳисобланган тақдирда ўзгартириш учун ўз таклифларини билдиришади. Яъни, икки томон ҳам ўз позициясини билдиради.

Шу кун мажлисда кўрилган масалаларнинг аксарияти ЎзХДП фракцияси электорати манфаатларига таалуқли бўлди. Хусусан, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштиришга қаратилган қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда моддама-модда кўриб чиқилди. Лойиҳа ижтимоий ҳимоянинг адолатли бўлиши ва ҳақиқатан ижтимоий ҳимояга муҳтож инсонларга етиб боришини таъминлашга қаратилган. Ушбу қонун билан айрим нотариал ҳаракатлар ҳақидаги маълумотларнинг Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигига берилиши таклиф этилмоқда. Шу билан бирга, ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳолининг ижтимоий ёрдам ва хизматлардан фойдаланиш тўғрисидаги аризалардаги имзолари, агар "Инсон" ижтимоий хизматлар марказлари томонидан ҳақиқийлиги текширилган бўлса, нотариал шаходатлаш талаб этилмаслиги назарда тутилди. "Инсон" ижтимоий хизматлар марказлари ариза берувчиларнинг уларнинг розилиги асосида банк сирини ташкил этувчи маълумотларини ахборот тизими орқали олишга ва ишлов беришга ҳақли эканлиги белгиланмоқда.

Мажлисда қонун лойиҳасини иккинчи ўқишга тайёрлаш довомида масъул қўмита томонидан бир қатор ишлар амалга оширилгани, жумладан, ҳужжат матнини янада такомиллаштириш, уни пишиқ-пухта ҳолатга келтириш бўйича берилган барча таклифлар чуқур таҳлил қилиниб, улар асосида лойиҳа матни маромига етказилгани таъкидланди. Депутатларнинг айтишича, мазкур қонун лойиҳасининг қабул қилиниши ижтимоий ҳимоя органи томонидан эҳтиёжманд фуқароларнинг ижтимоий-иктисодий ҳолатини ҳар томонлама баҳолаш орқали давлат томонидан аҳолига кўрсатиладиган ижтимоий ёрдам ва хизматларнинг манзилли йўналтирилишини ва самарадорлигини таъминлашга хизмат қилади.

Қонун лойиҳаси депутатлар томонидан иккинчи ўқишда қабул қилинди. Шу кун "Ижтимоий хизмат ва ёрдамлар кўрсатиш тизими янада такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда моддама-модда кўриб чиқилди.

Лойиҳа билан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга ижтимоий хизмат ва ёрдамларни кўрсатишда қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартиб-таомилларни бажармаганлик, ижтимоий ҳимоя органи ходимларининг қонуний фаолиятига тўқинлик қилганлик, уларнинг қонунчилик ҳужжатларида белгиланган талабларини бажармаганлик учун жавобгарликни белгиланиши, шунингдек, ушбу соҳадаги ҳуқуқбузарликлар билан боғлиқ маъмурий ишларни кўриб чиқиш вақолати Ижтимоий инспекция ва унинг ҳудудий бошқармаларига тааллуқлилигини назарда тутувчи қўшимча ва ўзгартиришлар киритилмоқда.

Бундан ташқари, "Лицензиялаш, рухсат бериш ва хабардор

қилиш тартиб-таомиллари тўғрисида"ги қонунга объектда ногиронлиги бўлган шахслар учун шахрсозлик нормалари ва қоидаларида белгиланган талабларга мувофиқ қулай шарт-шароитлар яратилганлиги бўйича хулоса олишни, шунингдек, ушбу ҳужжатсиз фаолиятни (ҳаракатни) амалга оширганлик ёки мазкур ҳужжатни қалбаки ҳужжатлардан фойдаланган ҳолда олганлик учун жарималар миқдорларини белгилувчи қўшимчалар киритиш таклиф этилмоқда. Халқ вакиллари лойиҳанинг ҳар бир моддасини бирма-бир муҳокамадан ўтказиб, иккинчи ўқишда қабул қилди. Қонун тартибидан ўрин олган яна бир масала таъйин ва зўравонликдан жабрланган шахсларга ижтимоий хизматлар кўрсатиш тизимини янада такомиллаштиришга қаратилган қонун лойиҳаси ҳам биринчи ўқишда концептуал жиҳатдан

божи ундирилмаслиги кўзда тутилмоқда. Бундан ташқари, "Давлат ҳисобидан юридик ёрдам кўрсатиш тўғрисида"ги қонунга давлат ҳисобидан юридик ёрдам олиш ҳуқуқига эга бўлган жисмоний шахслар таркибига таъйин ва зўравонликдан жабр кўрган хотин-қизлар ва уларнинг вояга етмаган фарзандлари ҳам киритилиб, уларга давлат ҳисобидан юридик ёрдам кўрсатиладиган ишлар белгиланмоқда. Мунозаралар довомида депутатлар қонун лойиҳасининг зарурати ва аҳамиятига алоҳида эътибор қаратиб, унда назарда тутилмаётган айрим нормалар бўйича ўз фикр-мулоҳазалари, таклиф ва тавсияларини билдирдилар. Депутатларнинг таъкидлашича, қонуннинг қабул қилиниши таъйин ва зўравонликдан жабр кўрган хотин-қизлар, уларнинг вояга етмаган фарзандларининг манзилли ва самарали ижтимоий

объектлари ногиронлиги бўлган шахсларга спорт билан шугулланиш учун истисноларсиз тақдим этилиши белгиланмоқда.

Кайд этиш лозимки, қонун лойиҳасининг қабул қилиниши ногиронлиқни белгилаш мезонлари ва механизмларини соддалаштириш, ушбу тоифадаги шахсларга ижтимоий ёрдам давлат органи ва ташкилотлари томонидан қонунчиликда белгиланган тартибда кўрсатилишини таъминлаш ҳамда ҳуқуқни қўллаш амалиётида бир хил ёндашув шаклланишига хизмат қилади.

Бир кун аввал ЎзХДП фракцияси қўмитага қайтаришга овоз берган мева-сабзавот етиштирувчи ва қайта ишловчи субъектларнинг ҳамда Агросаноатни ривожлантириш агентлигининг қонуний манфаатлари ҳимоясини кучайтиришга қаратилган қонун лойиҳаси ҳам ҳеч қандай ўзгаришсиз йиғилишда муҳокамага кўйилди.

Мазкур қонун лойиҳаси билан Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Агросаноатни ривожлантириш агентлиги мева-сабзавотчилик йўналишидаги маҳсулот етиштирувчи, қайта ишловчи субъектлар, иссиқхона

етиштирувчилар, қайта ишловчилар, иссиқхона хўжалиқларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш масаласини гўёки қамраб олгандай. Агентлик уларнинг ҳаммасини қамраб ола оладими? Бу жойда коррупциявий хатарлар юзага келмайдими? Агентлик ҳам Фермерлар кенгаши ёки Савдо-саноат палатаси бажарадиган функцияларни ўз зиммасига олмақچими? Яна бир жиҳати қонун кимнинг манфаатига хизмат қилиши аниқ кўрсатилмаган. Шулардан келиб чиқиб, лойиҳани қайтадан кўриб чиқиб, вазифаларни аниқ кўрсатган ҳолда тақдим этиш тўғри бўлади, деб ўйлаймиз.

Бошқа бир депутат божлар Давлат бюджет даромадларининг асосий қисмини ташкил этишини айтиб, агентлик айрим қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналар билан бирга ўзларини ҳам бождан озод қилишни назарда тутаяётганини айтиб ўтди. Шунингдек, депутат ўтган йиллар довомида қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқарувчилар томонидан биронта даъво аризаси судга киритилмагани, аксинча агентлик томонидан шу кунгача 22 та ариза киритилгани ва улардан бор-йўғи 10 таси қаноатлантирилганини таъкидлади.

Узоқ давом этган муҳокамалардан сўнг қонун лойиҳаси биринчи ўқишда маъқулланди.

Лойиҳага 81 нафар депутат маъқуллаб, 32 нафари эса қарши овоз берди.

Хулоса ўрнида айтиб ўтиш лозимки, кўпчиликнинг овози устун келди. Шу билан бирга лойиҳани иккинчи ўқишга тайёрлаш жараёнида қаттиқ ишлаш кераклиги ҳам ҳаммага бирдай маълум бўлди. Қутамиз, лойиҳани иккинчи ўқишга тайёрлашда нималарга эътибор қаратилади, кимларнинг таклифлари қонунда ўз аксини топади.

Аҳмад ҚУРБОНОВ,
"Ўзбекистон овози" мухбири.

ҚОНУНЛАРДА ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ МАСАЛАСИ

УШБУ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИГА КўРА, 18 ЁШГАЧА БўЛГАН БОЛАНING НОГИРОНЛИГИНИ АНИҚЛАШ ПЕДИАТРИЯ ТИББИЙ-ИЖТИМОЙ ЭКСПЕРТ КОМИССИЯЛАРИ ўРНИГА ТИББИЙ-ИЖТИМОЙ ЭКСПЕРТ КОМИССИЯЛАРИ ТОМОНIDAN АМАЛГА ОШИРИЛИШИ БЕЛГИЛАНМОҚДА.

муҳокама қилинди. Тан олиш керак, кейинги йилларда мамлакатимизда хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини таъминлаш, жамиятдаги мавқеини янада мустаҳкамлаш, таъйин ва зўравонликдан жабр кўрган хотин-қизлар ва уларнинг вояга етмаган фарзандларига ижтимоий хизматлар кўрсатиш бўйича кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда.

Ушбу қонун лойиҳаси билан "Инсон" ижтимоий хизматлар марказларига таъйин ва зўравонликдан жабр кўрган хотин-қизларнинг йўқотилган банк пластик картасини тиклаш учун тижорат банкларига мурожаат қилиш юзасидан нотариал тасдиқланган ишончномаларга тенглаштирилган ишончномани тасдиқлаш ҳуқуқини бериш таклиф этилмоқда.

Фуқаролик процессуал кодексига таъйин ва зўравонликдан жабр кўрган хотин-қизларнинг бузилган ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича суд томонидан кўриб чиқиладиган ишларда мажбурий тартибда прокурорнинг иштирокини таъминлаш билан боғлиқ қўшимчалар киритилмоқда. Бу эса, ҳуқуқбузарликлар устидан қатъий ва адолатли назоратни кучайтиришга хизмат қилади. Лойиҳада реабилитация қилиш ва мослаштириш ҳудудий марказларига жойлаштирилган хотин-қизлар ва уларнинг вояга етмаган фарзандлари учун йўқотилган биометрик паспортлари (идентификация ИД-карталари), никоҳни қайд этганлик ва туғилганлик тўғрисида такрорий гувоҳномалар берилганда давлат

ҳимоя қилинишини кучайтириш, шунингдек, ижтимоий хизматлар ва ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштиришга ҳамда уларнинг сифатини оширишга хизмат қилади. Мажлисда "Ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг Қонунига ўзгартиришлар киритиш ҳақида"ги қонун лойиҳаси депутатлар томонидан биринчи ўқишда кўриб чиқилди.

Ушбу қонун лойиҳасига кўра, 18 ёшгача бўлган боланинг ногиронлигини аниқлаш педиатрия тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари ўрнига тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари томонидан амалга оширилиши

ШУ КУНИ "ИЖТИМОЙ ХИЗМАТ ВА ЁРДАМЛАР КўРСАТИШ ТИЗИМИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING АЙРИМ ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИГА ҚўШИМЧА ВА ЎЗГАРТИРИШЛАР КИРИТИШ Тўғрисида"ги ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ ИККИНЧИ ўқишда МОДДАМА-МОДДА Кўриб чиқилди.

белгиланмоқда. Тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари томонидан фуқароларни кўриқдан ўтказиш йигирма календарь кундан кечиктирмай амалга оширилиши, шунингдек, ногиронлиқни белгилаш мезонлари ва механизмлари, шу жумладан, шахсни тиббий-ижтимоий экспертизага юбориш тартиби Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланиши назарда тутилди.

Бундан ташқари, ногиронлиги бўлган шахсларга ижтимоий ёрдам давлат органи ва ташкилотлари томонидан қонунчиликда белгиланган тартибда кўрсатилиши, давлат мулки бўлган спорт

хўжалиқлари ҳамда ўз ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида берилган аризалар, шикоятлар ва даъволар юзасидан давлат божини тўлашдан озод этиши белгиланмоқда.

Тўри, қонун биринчи ўқишда қонуннинг концепцияси унинг асосида келтирилган фармондан келиб чиқилмаган, деган хулосага келди. Хусусан, фракция депутати Қизилгул Қосимова сўз олиб қуйидаги фикрни билдирди.

– Мазкур қонунни кеча фракцияда батафсил кўриб чиқдик. Қонун лойиҳасининг тушунтириш хатида мева-сабзавотчилик маҳсулотларини

МУНОСАБАТ

АНДИЖОН КАТТА ЎЗГАРИШЛАР ОСТОНАСИДА

Давлатимиз раҳбари ҳудудлар ривожини, аҳоли ҳаёти билан яқиндан танишиш мақсадида 15-16 апрель кунин Андижон вилоятида бўлди.

Президент ташриф давомида янги корхоналар фаолияти, sanoat, энергетика, шаҳарсозлик ва бошқа соҳаларда амалга оширилаётган ишлар билан танишиш, жойлардаги қурилиш ва бунёдкорлик ишларини кўздан кечирди.

Ҳар бир манзилда фаоллар билан учрашиб, олдинда турган энг муҳим вазифаларни белгилаб берди. Ҳудудни комплекс ривожлантириш бўйича устувор вазифалар юзасидан йиғилиш ўтказди.

Учрашувларда Халқ демократик партияси вакиллари, депутатлар, фаолларимиз ҳам иштирок этди. Улар кўнглидаги гапларини, шукроналик ҳиссини, илиқ сўзларини барча ўзбекистонликлар билан бўлишишни истади.

Мукаддасхон СУЛТОНОВА, ЎзХДП Андижон вилоят кенгаши раиси:

– Андижон мамлакатимизда аҳоли энг зич жойлашган вилоят ҳисобланади. Албатта, вилоятимизда кундан-кунга ўзгаришлар ва янгиликлар буй кўрсатяпти, ҳудудларимиз ривожланиб борапти. Аҳоли бандлигини таъминлаш, камбағалликни қисқартириш, эҳтиёжман оилаларнинг ижтимоий ҳимоясига алоҳида эътибор қаратиляпти.

Давлатимиз раҳбарининг ташрифи яна катта ўзгариш ва ислохотлар дебодаси сифатида вилоят аҳли учун янги саҳифаларни очишига ишонаман.

Чунки Президентимизнинг юртимиздаги ҳар бир ҳудудга ташрифида чуқур маъно, аниқ мақсад бўлади. Андижон вилоятидаги бу галги ташрифдан сўнг шаҳар ва қишлоқларимизда янгича ҳаёт, янгича нафас, ўзгача муҳит бошланди. Ишонасимиз, эрта тонгдан ишга йўл оларканман, бир-бирларига салом бериб ўтаётган ватандошларим нигоҳида умидни, ишончини, шукронани кўрдим.

Юртбошимизнинг вилоятимиз билан боғлиқ ҳар бир қарори фахр ҳамда ғурурга, эртанги кунга бўлган ишончга туртки бўлди. Бундай самимий учрашувлар, очик мулоқот жараёнлари, режалаштирилаётган тарихий лойиҳалар ҳар бир хонадонга ўзгача меҳр, ифтихор олиб кирди.

Андижон халқаро аэропортдан бошланган ташриф катта мақсадлар тантанаси, кўнларга етгудек орзу-ниятлар тараннуми сифатида ҳар бир андижонликни қувонтирди.

Юртбошимиз Андижон шаҳрида қурилган янги корхона фаолияти, вилоятда 2025 йилда эришилиши режалаштирилган асосий мақсадларга оид тақдимот билан танишиш, вилоятнинг ҳудудий sanoat ярмаркасини бориб кўрди, маҳаллий маҳсулотлар сифатини кўздан кечирди. Янги Андижондаги бунёдкорлик ишлари, Андижон шаҳридаги “Имкониятлар олами” ҳудудий ижтимоий хизматлар марказида яратилган шароитлар билан танишиш. Андижондаги “Янги Ўзбекистон” боғидаги халқ сайлида иштирок этди. Спорт таълими ва олимпия ҳаракати бўйича режалар кўриб чиқилди.

Қаранг, бир ташрифнинг ўзида кутилган ва кутилмаган шунча учрашув, шунча яхши янгилик. Буларнинг ҳар бири андижонликларга руҳий ва маънавий рағбат ҳам бўлди, десам муболага бўлмайди.

Айниқса, Президентимиз “Янги Ўзбекистон” боғидаги халқ сайлида иштирок этиб, вилоятимиз аҳли билан очикчасига, ёнма-ён туриб илиқ мулоқот қилгани ёш-у кексанинг қалбигача кириб борди.

Боғдаги амфитеатрда концерт дастури намойиш этилди. Давлатимиз раҳбари тадбирда нутқ сўзлаб, вилоят аҳлига юксак ҳурмати билдирди.

Бунинг амалий тасдигини вилоятимизнинг ҳар бир гўшасида яққол кўриш мумкин. Вилоятда sanoat, тадбиркорлик, қишлоқ хўжалиги, боғ-у роғлар барпо этиш, кўча ва маҳаллаларни обод қилиш, аҳоли учун муносиб меҳнат ва яшаш шароитлари яратиш бўйича кўп ишлар қилинмоқда.

Юртбошимиз Янги Андижон шаҳридаги «Янги Ўзбекистон» боғида ўтаётган халқ сайлидаги нутқида Заҳриддин Муҳаммад Бобур хотирасини абадийлаштириш мақсадида Янги Андижон шаҳарчасига

Бобур шаҳри деб ном беришни таклиф қилди. Таъкидланганидек, бу ташаббус ҳар томонлама халқнинг кўнглидаги иш бўлади. Бу мутафаккир бобомизга бўлган юксак эҳтиромнинг амалий намунаси, дейиш мумкин.

Президентнинг таъкидлашича, «бу шаҳарда янги бобурийларни тарбиялаш мақсадида йирик таълим кластери барпо этилади. У махсус боғча ва мактаб, университет, кутубхона ҳамда ажодимиз номидаги ИТ-паркини ўз ичига олади. Университет ҳудудида энг замонавий талаблар даражасидаги спорт мажмуаси ҳам қурилади».

Чиндан ҳам, ушбу ташаббусни андижонликлар қизгин ва хурсандчиликда қўллаб-қувватлади. 4 минг гектар майдонга эга ушбу шаҳарда 500 минг нафар аҳолининг муносиб яшashi ва ишлаши учун барча шароитлар яратилади. Бу шаҳар бобурийлар даврида бўлганидек, юксак маънавият маркази, таълим, фан ва илҳом масканига айланади. Ишонамизки, бу замин илмли, мард ва жасур, ватанпарвар авлодларимизга бешик бўлади. Шу маънода бу ташаббус нафақат тарихий хотира, балки эртаимиз учун қурилатган маънавий-маърифий кўприқдир.

Режалаштирилган ишлар, албатта, амалга ошади, янада яхши янгиликлар бўлади. Энг муҳими, одамларимизда интилиш бор, қатъият бор, ишонч бор.

Обиджон НАСИРОВ, Ўзбекистон ХДП Жалақудук туман Кенгаши раиси, Андижон вилоятидаги Қирғиз миллий маданий маркази раҳбари:

– Миллатимиз қирғиз, аммо қалбан, руҳан ва фуқароликда фахр билан айтаман: ўз юртим – Ўзбекистон фарзандиман.

Андижонда муҳтарам Президентимиз билан қўл ушлашиб кўришганимизда қалбимдан ўтган ҳис-туйғуларни таърифлаб беришим қийин. Юртбошимизнинг самимий муносабатидан бошим осмонга етди.

Умуман айтганда, бугун андижонликлар улкан мақсадлар билан яшамоқда, эзгу ниятлар билан меҳнат қилмоқда. Президентимизнинг вилоятимизга бу галги ташрифи ҳам одамларимиз орасида бирдамлик руҳини янада кучайтирди.

Давлатимиз раҳбарининг тантанали маросимдаги нутқини тинглаб ўтирар эканман, уларнинг халқ учун қанчалар қуянаётгани, Ватанга меҳр-садоқатининг қанчалар тоза ва кучли эканини, биз уларга қанот бўлишимиз шартлигини ич-ичимдан ҳис этдим.

Президентимиз инсон қадрини улуғлаш, халқимизнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, шу асосда одамларни ҳаётдан рози қилиш – Янги Ўзбекистонда олиб борилаётган ислохотларнинг бош мақсади эканлигини алоҳида таъкидлади.

Ҳақиқатан ҳам, одамлар кўнглига розилик солиб, қадрини баландлатаётган ютуқ ва муваффақиятларни кўплаб санаш мумкин. Муҳими, уларнинг ҳеч бири тўхтаб қолгани йўқ. Аксинча, йилдан-йилга янада кенг қулоқ ёзмоқда.

Президентимиз вилоятимизга ташрифи давомида Андижон шаҳридаги “Имкониятлар олами” ҳудудий ижтимоий хизматлар марказида бўлгани ноғиронлиги бор болалар, ўзгалар парваришига муҳтож фуқароларимизнинг, электротимиз вакилларининг кўнглини тоғдек кўтарди.

Бу масканда парвариланаётган фуқаролар ғамхўрлик туфайли ҳаётга қайтганини айтиб, давлатимиз раҳбарига миннатдорлик билдирди.

– Бу эътибор замирида сизнинг соғлигингиз, яқинларингизнинг дард-у ташвишлари бор. Кўнглингиз очилиб, ҳаётга умид уйғонганини кўриб, хурсанд бўлдим. Бундай ғамхўрликни янада кенгайтириб борамиз. Сизлардан фақат сабр-тоқат, ишонч ва ҳаракат зарур, – деди Шавкат Мирзиёев.

Албатта, электротимиз вакиллари учун яратилган ушбу шароитлар жамиятимизда ижтимоий адолат мустаҳкамланиб, инсон қадри олий даражага кўтарилганининг яққол ифодасидир. Бу қанчадан-қанча муҳтож инсонларга мадад ва умид бағишламоқда. Соҳадаги хизматлар эҳтиёжманларга яқинлашаётгани юртимизда ҳар бир инсон тақдирига алоҳида, профессионал ёндашилаётганининг намунасидир.

Қирғиз халқининг ҳам ўз миллий анъаналари, маданияти, либослари, байрамлари бор. Ва буларнинг

барчасини эркин равишда юртимизда намоен этиямиз. Биз учун Янги Андижон боғидан павилон ажратилганлиги бу маданият кўприқларини янада мустаҳкамлаш, турли халқлар ўртасидаги янги ижодий ҳамкорликлар ва бағрикенглик муҳитини кенгайтириш имконини бермоқда.

Биз, маданий марказлар вакиллари кўп миллатли халқимизнинг эзгу мақсадларига хизмат қилиш, миллатлараро дўстликни ривожлантириш ва келажак авлодга юксак маънавий муҳит қолдириш учун камарбаста бўламиз.

Ўғилхон ЖАББОРОВА, Олтинкўл тумани, Сафаробод МФЙ раиси, «Эл-юрт ҳурмати» ордени соҳибаси, туман Кенгаши депутати:

– Дарҳақиқат, давлатимиз раҳбарининг ҳудудларга ташрифи мавжуд имкониятлар ва яратилган шароитларни кўздан кечириб, одамлар билан самимий мулоқот қилиши, устувор вазифаларни белгилаб бериши иқтисодийёт тармоқларини кенгайтириш, аҳоли фаровонлигини ошириш борасидаги ишларга янги руҳ, янги суръат бағишлади. Бу галги ташриф ҳам мазмун-моҳиятига кўра, биз депутатларга алоҳида масъулият юклатди.

Президентимиз вилоятимизга ташрифи давомида фаоллар билан учрашиб, энг қайноқ ва долзарб соҳаларнинг ичига кириб, ечимини кутаётган ҳар бир масала юзасидан очик-ойдин муҳокамалар ўтказди, олдинда турган энг муҳим вазифаларни белгилаб берди. Айтилган ҳар бир фикр, берилган топшириқ, тавсиялар замирида аввало, инсон манфаати устуворлиги, турмуш шароитини яхшилаш мақсадлари муҳассам, албатта.

Ташрифнинг иккинчи кунинда Булоқбоши туманида Президентимиз раислигида Андижон вилоятини иқтисодий-ижтимоий ривожлантириш чора-тадбирлари муҳокамаси бўйича йиғилиш ўтказилди.

Андижонда Янги Ўзбекистон шукҳу ҳар бир туман, ҳар бир маҳаллага кириб бораётгани қайд этилди. Ўтган йили вилоятда 4 мингдан зиёд янги тадбиркор иш бошлаган. 450 минг аҳоли ишли бўлган.

Вилоятда 1,5 миллион квадрат метр турар жой ва 850 минг квадрат метр нотурар жойлар қад кўтарди. Бунинг ҳисобига, ўтган йили савдо ва хизматлар 13 фоизга, sanoat 7,5 фоизга ошди.

Лекин ҳаёт бир жойда тўхтаб турмайди. Андижонда иқтисодий салоҳият, янги лойиҳалар ва ташаббуслар кўп. Йиғилишда кичик ва ўрта тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, инвестиция ва экспортни қўлайтириш, қурилиш, ижтимоий соҳаларни ривожлантириш борасидаги вазифалар муҳокама қилинди.

Айтилик, 2025 йилда Андижон вилоятида қандайд 6 фоиз иқтисодий ўсишни мақсад қилиб, ялпи ҳудудий маҳсулотни 105 триллион сўмдан ошириш, 305 минг аҳолини банд қилиб, 150 минг одамни камбағалликдан чиқариш имконияти кўрсатиб ўтилди.

Шу ўринда таъкидлашни истардимки, вазирлар ниҳоятда шароитини яхшилашга қаратилган лойиҳаларни ҳаётга татбиқ этишни жадаллаштиришга катта туртки берди. Вилоят фаоллари, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлар депутатлари, вазирлик ва идоралар раҳбарлари иштирокида ўтказилган йиғилишда мен ҳам иштирок этдим. Ўша ернинг ўзидаёқ ҳаётга қараш, ишга муносабат ва албатта бурчга садоқат каби тушунчаларни яна бир бор назардан ўтказиш кераклигини чуқур ҳис этдим.

Бу борада айтилган фикрлардан ўзимизга ташқаридан қараб баҳо бериш зарурлигини англадим. Ана шунда, майда ютуқларимиздан қувониб, катта мақсадларимизда сусткашликка йўл қўймаймиз, деган хулосага келдим.

“Ўзбекистон овози” муҳбири Лазиза ШЕРОВА эътибор олди.

МАМЛАКАТИМИЗДА ЖАҲОН ИЛМ-ФАНИ ТАРАҚҚИЁТИГА, ИНСОНИЯТ ТАФАККУРИНИНГ ЮКСАЛИШИГА МУНОСИБ ҲИССА ҚЎШГАН БУЮК АЖДОДЛАРИМИЗ ШАҲСИНИ УЛУҒЛАШ, НОМИНИ АБАДИЙЛАШТИРИШ, УЛАР БИЛАН БОҒЛИҚ ҚАДАМЖОЛАРНИ ТУРИЗМ МАСКАНЛАРИГА АЙЛАНТИРИШ, УЛАР ҚОЛДИРГАН БЕБАҲО ИЛМИЙ-АДАБИЙ ЁЗМА МАНБАЛАРНИ ЎРГАНИШ, ТАДҚИҚ ЭТИШ ВА ТАРИХИЙ АҲАМИЯТИНИ ЖАҲОН ЖАМОАТЧИЛИГИ ЭЪТИБОРИГА ҚАВОЛА ЭТИШ БОРАСИДА КЕНГ КўЛАМЛИ ИШЛАР ОЛИБ БОРИЛМОҚДА.

ЯНГИ ТАРИХ ҚАСРИНИНГ БУНЁДИ

Андижон – Бобурий замин сифатида дунё бобуршунослари, юртдошларимиз учун кадрлидир. Ҳар йили Заҳриддин Муҳаммад Бобурнинг жаҳон тамаддунига, илм-фан тараққиётига қўшган ҳиссаси мавзусида Андижонда ўтказиладиган аънанавий илмий-амалий конференция муносабати билан жаҳоннинг турли мамлакатларидан не-не машҳур олимлар, тарихчилар, адиблар, арбоблар бу заминга келиб-кетмоқдалар.

1992 йилдан фаолият юритиб келаётган Бобур номидаги Халқаро жамоат фонди ташаббуси билан Андижоннинг Боғишамол даҳасида барпо этилган Боғи Бобур мажмуасидаги Бобур Мирзонинг рамзий макбараси, “Бобур ва жаҳон маданияти” музейи ва бошқа иншоотлар бугунги кун талаблари билан мутаносиблик касб этмай қолганлиги учун Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев Андижонга аввалги ташрифи давомида муайян топшириқ ва кўрсатмалар берган эди. Шу асосида ушбу мажмуа янги, замонавий-миллий қиёфага эга бўлиб, Бобур ва бобурийлар ҳаёти, ижодига қизиққан хорижий меҳмонлар, юртдошларимиз учун зиёратгоҳ жойга айланди.

Президентимиз 2021 йил 17 июнь кунин ана шу Боғишамол адирликларига яқин бўлган Андижон туманининг умумий майдони 4 минг гектар бўлган фойдаланимай ётган адирликларда барпо этиладиган янги шаҳарга тамал тошини қўйиб берди.

Ушбу мега лойиҳа республикаимиз вилоятлари ичида аҳоли жиҳатидан энг зич, ҳудуд жиҳатидан энг қўйилган пойдевордир.

Уй-жой муаммоси кўлайиб, талаб йиллар сайин ошиб бораётган, бир хонадонда бир неча келин қайнонаси билан яшашга мажбур бўлаётган ҳудудда Президентимиз узоқни кўзлаб, янги шаҳар қуриш, бу ерда 130 мингдан ортиқ хонадонли кўп қаватли уйлар барпо этилиши, 500 мингга яқин аҳоли яшashi мумкин бўлган мега лойиҳага асос солди.

Президентимиз “Янги Ўзбекистон” боғида ташкил этилган халқ сайлида сўзга чиқиб, Янги Андижон шаҳарчасига “Бобур шаҳри” деб ном бериш таклифини билдирганлиги катта тарихий воқеадир.

Бобур Мирзо туғилиб ўсган табарруқ заминда унинг

дилида қолган армонларини рўёбга чиқариш билан бирга, шаҳарни халқаро маданият ва туризм марказига, илм-фан, адабиёт, спорт каби қатор соҳалар бўйича учинчи Ренессанснинг таниқли вакилларини етиштири оладиган ақли шаҳарга айлантириш гоёси кишини ҳаяжонга солади.

Бобур Мирзо ва унинг авлодари бунёд қилган тархий обидаларнинг рамзий намуналаридан иборат мажмуа барпо этиб, ҳудудни маънавият, маърифат марказига, халқ хунармадчилиги, адабиёт ва бобуршунослик марказига айлантириш, Заҳриддин Муҳаммад Бобурнинг маҳобатли монументини ҳаққоний акс эттириш бўйича Президентимиз томонидан кўрсатмалар берилди. Бобурийлар томонидан Ҳинд диёрида қад ростлаган, асрлар давомида инсоният аҳлини ҳайратга, ҳаяжонга солиб келаётган меъморий обидаларнинг андозаси ўлароқ мажмуа келгусида оламшумул шухрат қозонишни тасаввур қилиш қийин эмас.

Давлатимиз раҳбари бобуршунослик йўналишидаги ишларни янада жадал давом эттириш, ривожлантириш ҳақида ўз фикрларини билдирар экан, Ўз ўрнида халқаро Бобур фонди асосини, фидойи инсон, Ўзбекистан Ёзувчилар уюшмаси аъзоси Зокиржон Машрабовнинг узоқ йиллик меҳнатларини эътироф этди. Бу ҳудудда таниқли шоирларнинг шеърлари янграб туриши лозимлигига ҳам урғу берди. Биз адабиёт аҳли, айниқса, бобурий заминда қалам тебратаётган ижодкорларнинг қалбимиз фахр-ифтихорга тўлди.

Бу маскан бетакрор шахси, бой илмий-маънавий, адабий мероси, яратувчилик, бунёдкорлик ишлари, улуғвор инсонпарварлик гоёлари билан тарихнинг энг ўзгал саҳифаларини ёритган Бобур Мирзонинг ўзидек оламшумул, улуғвор шаҳарга айланади.

Бир умр ватан соғинчи билан яшаган буюк ажодимизнинг ўз она юртига руҳан қайтганлиги муборак бўлсин! Президентимиз орзу қилганидек, бу шаҳар юртимиз шухратини оламга ёядиган ҳақиқий бобурийларга бешик бўлсин!

Хуршида ВАҲОБЖОН ҚИЗИ, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси Андижон вилоят бўлими раҳбари, шоира.

ОҒРИҚЛИ НУҚТА

ДОРИ ВОСИТАЛАРИ РЕКЛАМАСИ ТАРТИБГА СОЛИНИШИ МУҲИМ

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкilotи маълумотларига кўра, дунё бўйича дори воситаларининг ножўя таъсирдан ўлим кўрсаткичи юрак-қон томир, онкологик, бронхопуймонер ва травматологик касалликлардан кейин бешинчи ўринда туради. Биргина антибиотиклардан нотўғри фойдаланиш тўғрисида ҳар йили 700 минг киши вафот этади.

Мутахассислар бугунга келиб айниқса, ижтимоий тармоқлардаги дори воситаларининг узлуқсиз рекламаси таъсирида ҳасталикка даво излаб биринчи галда шифокор хузурига эмас, балки дориҳонага бориш кўникмаси жамиятда оммалашаётганини хавотир билан таъкидлайдилар. Ҳатто сурункали касалликларни ҳам "бир зумда даволайдиган" турли дори воситаларининг таъриф-таъсифи мунтазам экранларда "айланиши" одамларни ўзини ўзи даволашга ундамоқда.

Гап инсонлар саломатлиги ҳақида борар экан, бундай ҳолатга шунчаки кўз юмиб бўлмайди. Аҳолида тиббий саводхонлики, хусусан, дори воситаларидан фойдаланиш маданиятини шакллантириш ҳамон долзарб аҳамиятини йўқотгани йўқ. Фармацевтика маҳсулотлари муомаласини тартибга солиш чора-тадбирларини такомиллаштиришда фақат давлат эмас, жамоатчилик ҳам фаол бўлиши, халқ вакиллари бу борада намуна кўрсатиши ҳаётини заруратга айланган. Сифатли, хавфсиз ва арзон дори воситалари ҳамда тиббий буюмлар таъминотини том маънода яхшилаш учун назорат институти ҳар қачонгидан ҳам керак бўляпти. Назорат институтининг ишлаши учун биринчилар қаторида, табиийки, халқ ишонч билдирган сиёсий партиялар ташаббускор бўлмоғи лозим.

Электорат манфаатидан келиб чиққан ҳолда Ўзбекистон Халқ демократик партияси депутатлари жойларда дори воситалари рекламасига оид қонуний талабларга қай даражада риоя этилаётганини тегишли тартибда ўрганди. Ўрганишлар юқоридаги фикримизни яна бир бора тасдиқлаб, ўз ечимини кутаётган вазибалар оз эмаслигини кўрсатди.

ҚАТБИЙ ЧОРАЛАР КЕРАК

Миллат генофондини сақлаш, халқимизнинг соғлом ва узок умр кечиришини таъминлаш мамлакатимиз ижтимоий сиёсатининг стратегик йўналишларидан бири. Бу йўлда соғлиқни сақлаш тизимини трансформация қилиш, истеъмолчиларга сифати, хавфсизлиги ва самардорлиги кафолатланган дори воситалари, тиббий буюмлар ва тиббий техникалар етказиш ишлари изчил амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон фармацевтика бозорига йиллик ўсиш динамикаси барқарор суръат касб этиб, МДҲ минтақасида етакчи ўринни эгаллаётгани, ўз навбатида мамлакат фуқароларини ҳамда соғлиқни сақлаш муассасаларини арзон ва сифатли фармацевтика маҳсулотлари билан таъминлашга қаратилган 50 га яқин норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар амалиётга киритилгани ушбу соҳанингда жадал тараққий этаётганидан далолат беради.

-Лекин бунга парадокс равишда дори воситалари оид рекламаларнинг аҳоли саломатлигига кўрсатаётган таъсири нафақат тиббий, балки ижтимоий аҳамиятга эга муаммоларни юзга келтирмоқда, - дейди **ЎзХДП Марказий Кенгаши бошқарма бошлиғи Мавжуда ҲАСАНОВА**. -Ахборот хуружлари даврида фуқаролар шифокор таъсирини, турли визуал тарғибот ёки интернетдаги маълумотларга таяниб, дори воситаларини тартиб

олиш ва истеъмол қилишга мойил бўлиб бормоқда.

Бундай ҳулосага келишимизнинг сабаблари бор. Биргина Тошкент шаҳрининг барча туманларида 100 дан ортиқ дориҳоналарда олиб борилган ўрганишлардан маълум бўлдики, ушбу йўналишда амалдаги қонунчилик талаблари ҳали-ҳамон тўлиқ ва изчил бажарилмаёпти.

Аввало, аксарият дориҳоналарнинг асосий қисмида дори воситалари қатор териб қўйилиб, очиқ ҳолда пештахтага жойлаштирилган. Мазкур ҳолат кўпинча харидорни визуал таъсир орқали, яъни "кўриб танлаш"га ундайди ва "Реклама тўғрисида"ги Қонуннинг 4-моддасидаги "товарни мажбурий сотишга ундайдиган таъсирлардан сақланиш" тамойилига зид келади.

Яна бир оғриқли жиҳати, харидорларнинг жуда катта қисми шифокор рецепти билан эмас, балки ўзи тузиб олган рўйхат асосида дори воситалари харидини амалга ошираётди. Дориҳона ходимлари эса рецепт ҳақида оғиз ҳам очилмаёпти, шунчаки харидор сўраган маҳсулотни бемалол сотишмоқда.

Шу жараёнда фуқаролар билан мулоқот қилинганда, 10 нафар мижоздан 7 нафари "қўшниси ёки танишининг тавсияси" ёки телевизорда кўрган рекламага

билан дори қабул қилиш хавфи ортса ортадики, камаймайди.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси ижтимоий ҳаётимизга дахл қилувчи бу муаммони тизимли равишда ўрганиб, давлат ва жамоат ташкilotлари билан ҳамкорликда қатъий чоралар кўрилиши тарафдори ва ҳамкорликка доимо тайёр.

ЖИДДИЙ ХАВФ

Мақсуда ВОРИСОВА,
ЎзХДП Марказий Кенгаши
раиси ўринбосари:

- XX асрда антибиотиклар, антивирус ва оғриқ қолдирувчи воситалар каби бир қатор дори гуруҳлари кашф этилиши аҳоли томонидан дори-дармон қабул қилинишини жиддий кўпайтирди. Дорилар касаллиқни даволаш, симптомларни юмшатиши ёки асоратларнинг олдини олишга қаратилди. Айнан зарур дори оптимал доза ва муддатга буюрилиши касаллиқни ўз вақтида бехатар даволашнинг асосидир.

Соғлиқни сақлаш тизими ходимлари (врачлар ва фармацевтлар) дори-дармонлар тўғри қўлланилишини таъминлашда ҳал қилувчи ролни бажарадилар.

Бироқ бунинг акси ўлароқ, бугунги кунда оммавий ахборот воситалари орқали тарқатилган

инкилоб қиладиган даражада кўпайди. Агар эътибор берсангиз, дунёда дори-дармон ва БАДлар савдоси энг кўп маблаг айланиши бўйича тўртинчи ўринда туради. Аммо кейинчалик БАДлар ҳамма касалликда ҳам ўзини оқламаслиги аниқ бўлди ва оммавий қизиқиш сўнди. Бизда эса ҳанузгача БАД кучига ишониб, мутахассис буюрган дориларни қабул қилмай, касалигини зўрайтириб юбораётган беморлар топилади. Аёллар ўртасида ортиқча вазндан "осонгина" дори қабул қилиш орқали халос бўлишга интилаётганлар ҳам кўп. Йигитлар эса гормон препаратлари қўшилган дорилар ёрдамида мускулларини ривожлантиришга қизиқмоқдалар. Ҳар икки ҳолат ҳам инсон жиғари ва бошқа аъзоларининг зарарланишига сабаб бўлади.

Европа Иттифоқига кирувчи 27 давлатдан Германия, Дания, Швейцария ва Бельгияда дори-дармонлар рекламаси бутунлай тақиқланган. ЕИнинг қолган давлатларида ва АҚШда дори воситалари рекламасини қонунчилик билан чеклаш чоралари кўрилмоқда. Канадада ҳам теле ва радио орқали дорилар рекламасини тақиқлаш амалга киритилди. Ривожланган давлатларда янги дори воситаларни рўйхатдан ўтказиш талаблари кучайтирилмоқда.

Дунё миқёсида мана шундай тенденция кузатилаётган бир шароитда мамлакатимизда рецептсиз дори воситалари рекламаларини тартибга солиш, аҳолининг тиббий маданиятини юксалтириш зарурати сезилаётди. Халқ саломатлигини асраш давлат сиёсати даражасига кўтарилган экан, аввало, соғлиқни сақлаш тизимини, инчунун, фармацевтика бозорини алдамчи рекламалар ва инсофсиз бизнесдан тозалаш вақти келди, деб ҳисоблаймиз.

ҚОНУН ВА АМАЛИЁТ ЎРТАСИДАГИ ТАФОВУТЛАР

Сайёра ИМАМОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатасидаги ЎзХДП фракцияси
аъзоси:

-Партияимиз томонидан ўрганишлар давомида миллий ва хусусий телеканалларда дори воситалари реклама қилинган 15 та видеоролик таҳлил қилинди. Улардан 16.2 фоизда қонун талаблари бузилиши ҳолатлари аниқланди. Масалан, ана шундай рекламаларда "Бу дори уч кунда самара беради", "Ҳеч қандай ножўя таъсири йўқ", "Ҳамма учун мос" каби таърифлар келтирилган. Аммо бундай маълумотлар клиник асосланмаган ва оммавий ишончга таъсир қилувчи омил ҳисобланади. Қонунга кўра, дори воситаларини реклама қилишда истеъмолчини адаштирувчи, илмий тасдиқдан ўтмаган маълумотлар берилмаслиги шарт.

Ёки мана бу ҳолатни олиб кўрайлик. Телеканалларда қайсидир дори воситаси реклама қилинаётганида тасвирлар тағдида жуда майда ёзувларда маълумот берилди. Шундай ҳеч тахмин қиламиз, сабаби, ҳеч ким уларни ҳали тўлиқ ўқиб кўрмаган бўлса керак...

"Реклама тўғрисида"ги Қонуннинг 3-моддасига кўра эса реклама орқали берилган маълумотлар тўлиқ ва тушунарли бўлиши шарт. Кичик шрифтдаги ёзувлар орқали реклама ёлғон ёки адаштирувчи ахборотни тарқатиши мумкин. Рекламага дори воситаси ҳақида, унга

тегишли салбий ёки иккиламчи таъсирлар ҳақидаги муҳим маълумотларни майда ёзувларда кўрсатиш нотўғри.

Ўрганишлар давомида депутатларимиз томонидан пойтахтимиздаги жамоат транспортларида дори воситалари рекламасига ҳам эътибор қаратилди. Мисол учун, Алишер Навоий метро бекатида жойлаштирилган дори воситаси рекламасида шундай ёзувлар ифода этилган: "Бу восита сизнинг ҳаётингизни оsonлаштиради!", "Табийи восита - ҳеч қандай ножўя таъсирсиз!"

Рекламада ножўя таъсирлар, ёш чеклови, контраиндикациялар ҳақидаги маълумотлар берилмаган.

Шунингдек, жамоат транспортда рекламаларнинг давлат органларидан тегишли рухсатномаларсиз жойлаштирилгани аниқланди. Масалан, 87- йўналишдаги автобусларнинг бирида жойлаштирилган баннерда тегишли дори воситасининг рухсат рақами ва ишлаб чиқарувчиси ҳақида маълумот мавжуд эмас.

Сўнгги йилларда дори воситаларининг интернет ва ижтимоий тармоқлар орқали рекламаси кенг қулоч эғмоқда. Хусусан, Telegram, Instagram, Facebook каби оммавий платформаларда дори воситаларини тарғиб қилиш, ҳатто уларни тўғридан-тўғри сотиш ҳолатлари кўпаймоқда. Бу эса нафақат амалдаги қонунчиликни бузиш, балки аҳоли саломатлигига жиддий хавф туғдирувчи ҳолатдир.

Ўзбекистон Республикасининг "Реклама тўғрисида"ги Қонунида рецепт бўйича бериладиган дори воситаларининг оммавий ахборот воситаларида, жумладан, интернетда реклама қилиниши тақиқланган. Тиббиёт ва фармацевтика фаолияти соҳасидаги рекламалар аниқ, ишончли, илмий асосланган маълумотларга асосланган бўлиши шарт экани, ҳеч қандай ҳолда сохта маълумот, ёлғон ва манипулятив баёнотлар тақдим этилмаглиги кераклиги белгиланган.

Бироқ ижтимоий тармоқларда "Менга ёрдам берди", "Катталар ва болалар учун мос", "100 фоиз табиий ва хавфсиз" каби ифодалар билан дори воситаларини макташ ҳолатлари жуда оммалашган. Telegram ва Instagramда фейк "дориҳоналар" ҳам борки, улар лицензияси бўлмаган туриб, фуқароларнинг уйига дори воситаларини кўрвур орқали етказиб бераётгани ҳам қайд этилган.

Хуллас, ўрганиш жараёнида интернет платформа ва ижтимоий тармоқларда тарқатилаётган дори рекламаларида энг жиддий қонунбузарликлар кузатилди.

Бундан шундай ҳулоса қилиш мумкинки, дори воситаларининг реклама фаолиятида қонун талабларига риоя этилиши устидан кучли назорат ва жавобгарлик механизмларини янада кучайтириш зарурати мавжуд.

Фармацевтика маҳсулотлари рекламаси ва сотуви юзасидан ҳуқуқий асослар аниқ ва қатъий белгилаб берилган бўлса-да, амалиётда уларнинг тўлиқ ижросини таъминлаш учун жамоавий ва тизимли ҳаракатга талаб ортмоқда. Унутмайлик, бу масала халқимиз соғлиғи, ҳаёти ва хавфсизлигини таъминлаш, миллат генофондини асраш билан боғлиқдир.

"Ўзбекистон овози" муҳбири
Фарида МАҲКАМОВА
ёзиб олди.

ХАЛҚ САЛОМАТЛИГИНИ АСРАШ ДАВЛАТ СИЁСАТИ ДАРАЖАСИГА КўТАРИЛГАН ЭКАН, АВВАЛО, СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ТИЗИМИНИ, ИНЧУНУН, ФРАМАЦЕВТИКА БОЗОРИНИ АЛДАМЧИ РЕКЛАМАЛАР ВА ИНСОФСИЗ БИЗНЕСДАН ТОЗАЛАШ ВАҚТИ КЕЛДИ, ДЕБ ҲИСОБЛАЙМИЗ.

ишониб ҳамда "интернетда ўқиб" дори сотиб олаётгани аниқланди.

"Реклама тўғрисида"ги Қонунга кўра шифокор рецепти бўйича бериладиган дори воситалари реклама қилиниши тақиқланади. Аммо ўрганишлар жараёнида ушбу чекловларга жиддий эътибор қилинмаётгани ҳам ойдинлашди. Мисол учун, Мирзо Улуғбек, Олмазор, Яшнобод ва Янгиҳаёт туманларидаги айрим дориҳоналарда рецептсиз берилиши мумкин бўлмаган воситаларни харидорга тавсия қилиш, дориҳона ходимлари томонидан оғзаки реклама билан фуқароларни ишонтиришга уриниш ҳолатларига дуч келинди.

Шу билан бирга, дориҳона витриналарида "энг яхши восита", "шошилманг - соғлигингизни сақланг!", "инглиз сифатида ишлаб чиқарилган", "кўпчилик танлови" каби баёнотлар билан тайёрланган визуал рекламалар фаол тарзда қўлланилмоқда. Бундай баёнотлар амалда харидор психологиясига таъсир кўрсатиши, яъни, манипулятив маркетингнинг шакли сифатида қонуннинг 6-моддасида таъкидланган "ёлғон, ошириб кўрсатувчи ва асосланмаган маълумот" сифатида баҳолааниши мумкин.

Афсуски, маҳаллий Кенгашлардаги депутатларимиз томонидан Фарғона вилояти маркази, Тошлоқ, Олтиариқ ва Данғара туманларида, шунингдек, Тошкент вилояти ҳудудларидаги ўнлаб дориҳоналарда олиб борилган ўрганишлар чоғида ҳам айни манзаралар билан тўқнаш келинган.

Дориҳоналар соғлиқни сақлаш тизимининг асосий бўғини сифатида фуқаролар саломатлигига тўғридан-тўғри таъсир кўрсатувчи нуқта ҳисобланади. У ерда тартиб ва қонун талаблари устувор бўлмаса, фуқароларнинг ўзбошимчалик

ЭЛЕКТОРАТ МАНФААТИ

Жисмоний, ижтимоий-иқтисодий ҳолати, келиб чиқишидан қатъи назар, ҳар бир инсон, айниқса, болалар ва ёшлар таълим-тарбия олишда тенг имкониятларга эга бўлиши мўҳим. Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг позициясига кўра, бу масалада ҳуқуқлар ҳам, имкониятлар ҳам тенглигига эришиш устувор масала.

БИР МАВЗУДА ИККИ ФИКР

Шу мақсадда партиямиз ногиронлиги бўлган шахсларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини қатъий ҳимоя қилиш тарафдори сифатида майдонга чиққан. Сайловолди дастурида инклюзив таълимни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, инклюзив таълимга жалб этилган болалар қамровини ошириш бўйича муҳим ташаббусларни илгари сурди.

Ҳўш, Ўзбекистонда инклюзив таълимни ривожлантириш бўйича қандай ишлар олиб борилмоқда? Тизимни такомиллаштириш учун мутасадди вазирлик вакили қандай фикрда-ю, партиямиз вакили бу ҳақда нима дейди?

Ушбу саволларга жавоб олиш мақсадида бир мавзуда икки фикрга қулоқ тутдик.

**Абдурауф АБДУҒАНИЕВ,
Мақтабгача ва мақтаб таълими
вазирлиги бош мутахассиси:**

– Охириги пайтда инклюзив таълим тушунчаси тез-тез тилга олинмоқда. Инклюзив таълим нима дегани ўзи? Бу мақтабгача, умумий ўрта ва олий таълимни ўзгартириш жараёни бўлиб, барча ногиронлиги бўлган фарзандларимиз ундан фойдаланиши, ушбу таълимни уларнинг турли эҳтиёжларига мослаштириш мумкинлигини кўзда тутди.

Оддий тил билан айтганда, инклюзив таълим ногиронлиги бўлган болаларга нисбатан ҳар қандай камситишни истисно этадиган, барча учун тенг муомалани таъминлайдиган, лекин махсус таълим эҳтиёжига эга болалар учун зарур шароит яратадиган мафкурага асосланади.

Бу шуни англатадики, болалар ўз яшаш жойларида таълим олиши учун тенг имкониятларга эга. Умумтаълим мақтаблари махсус таълим эҳтиёжларини ҳисобга олади ва ўқувчиларга зарур махсус дастурлар ишлаб чиқиб, уларни билим олишлари ҳамда ижтимоийлашувига ёрдам берилади. Ва ниҳоят, барча болалар тенгдошлари билан тенг равишда ўрганиши, ривожланиши, ижтимоийлашувига ва бир-бирига бағрикенгликни ўргатиши мумкин.

Тахлилларга кўра, агар мақтабларда инклюзив таълим билан қамраб олиш учун шароит яратилса, ногиронлиги бор 16 ёшгача болаларнинг 80 фоизидан ортиғи бемалол мақтабга бора олади. Шунда ногиронлиги бор бола тенгдошларидан ўзини айро ҳис қилмайди, ишончи ошади, интилиши кучаяди.

Очиғи, авваллари инклюзив таълим бўйича гаплар юрарди, аммо амалий қадам, умид берадиган жўяли натижа ҳам йўқ эди. Сўнги йилларда бунинг ҳуқуқий асоси яратилди, шунга монанд шароит вужудга келди, ногиронлиги бор болалар мақтабга борадиган бўлди.

Президентимизнинг 2020 йил 13 октябрдаги “Алоҳида таълим эҳтиёжлари бўлган болаларга таълим-тарбия бериш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ Ўзбекистонда инклюзив таълимни ривожлантириш концепцияси қабул қилинди. Унга кўра, 2025 йилда Ўзбекистонда инклюзив таълим тизими жорий қилинган умумий ўрта таълим муассасалари улушини жами мақтабларнинг 51 фоизига, инклюзив таълим шартларида таълим олаётган алоҳида таълим эҳтиёжлари бўлган болалар улушини эса 40 фоизга етказиш режалаштирилган.

“Атроф-муҳитни асраш ва яшил” иқтисодиёт йили” давлат дастурига кўра, республикаимизнинг ҳар бир туманида (шаҳрида) босқичма-босқич инклюзив таълим талабларига жавоб берадиган камида биттадан умумтаълим мақтаб фаолияти ташкил этилади. Бу жамиятимизда жисмоний, ижтимоий-иқтисодий ҳолати, келиб чиқишидан қатъи назар, ҳар бир инсон, айниқса, болалар ва ёшлар таълим-тарбия олишда тенг имкониятларга эга бўлишида муҳим аҳамиятга эга, албатта.

Шунингдек, давлатимиз раҳбарининг 2020 йил 13 октябрдаги қарорига асосан алоҳида таълим эҳтиёжлари бўлган болалар учун “Таълим барча учун” тамойили асосида 2021-2022 ўқув йилидан бошлаб таъриба-синов тариқасида республика бўйича 31 та умумий ўрта таълим мақтабларида инклюзив синфлар ташкил этилди. Ушбу синфларга 122 нафар алоҳида таълим эҳтиёжи бўлган болалар жалб қилинган.

Бугунга келиб эса республика бўйича 957 та умумий ўрта таълим мақтабида 1901 нафар болалар инклюзив таълимга қамраб олинди.

Ҳўш, ногиронлиги бор болаларни инклюзив синфларга қабул қилиш тартиби қандай?

Ўқувчиларни инклюзив таълим синфларига қабул қилиш ҳамда чиқариш Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигининг ҳудудий бошқармалари ҳузурида ташкил этилган Психологик-тиббий педагогик комиссия

хулосасига кўра, ота-оналар ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар розилиги билан амалга оширилади.

Психологик-тиббий педагогик комиссия хулосасини олган ҳар бир ўқувчига ота-оналари ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар томонидан шахсий ҳужжатда йиғма жилди расмийлаштирилади ҳамда белгиланган тартибда яшаш ҳудудидаги мақтаб раҳбариятига тақдим этилади ва мақтаб директорининг буйруғи билан ҳужжатлаштирилади.

Инклюзив таълим синфларида умумий ўрта таълим олаётган ўқувчилар билан бирга махсус (коррекция) дастурлар асосида алоҳида таълим эҳтиёжлари бўлган ўқувчилар 3 нафаргача қабул қилинади.

Алоҳида таълим олиш эҳтиёжи бўлган болаларнинг мақтабга келиб-кетишидаги ҳаёти ва соғлиги учун жавобгарлик уларнинг ўз ота-оналари зиммасида бўлади. Шунингдек, улар доимий равишда мақтабдаги педагогик жамоа билан ҳамкорлик алоқаларини ўрнатади, психологик-педагогик жиҳатдан ўрганиш ва фарзандини тарбиялаш жараёнида иштирок этади.

Инклюзив мақтабни яратиш учун биз аввало, соғлом болаларнинг ота-оналари билан ишлашимиз керак. Бундай ота-оналарга ногиронлиги бўлган бола ҳам жамиятнинг аъзоси эканлиги, бошқа болалар каби тенг ҳуқуққа эгаллигини тушунтириш керак, деб ўйлайман. Ҳўш, нимага?

ДЕМАК, ҲАР ИККИ ҲОЛАТДА ҲАМ ОТА-ОНАНИНГ ҲАМ АЙБИ БОР. ШУНИНГ УЧУН АЛОҲИДА ТАЪЛИМ ЭҲТИЁЖЛАРИ БЎЛГАН БОЛАЛАРНИНГ БИЛИМ ОЛИШ ҲУҚУҚИ, ИНКЛЮЗИВ ТАЪЛИМ ТИЗИМИНИНГ МАЗМУН-МОҲИЯТИ ҲАҚИДА ТУШУНТИРИШ ИШЛАРИНИ КЕНГ КЎЛАМДА ЙЎЛГА ҚЎЙИШ КЕРАК.

Амалда кўп гувоҳи бўлдик, соғлом болаларнинг ота-оналари ногиронлиги бўлган болалар барча болалар билан бирга ўқишига рози бўлмаяпти. Шундай ота-оналар борки, ногиронлиги бўлган ўқувчи унинг фарзанди билан бир партада ўтиришини, бир синфда ўқишини хоҳламайди.

Ота-онада шундай қараш бўлгандан кейин шу оиладаги фарзанд ҳам шундай фикрлаши аниқ. Бу ногиронлиги бўлган ўқувчиларда ўзига ишончи сўндириш, ўзини давралардан олиб қочиш, тортиниш каби ҳолатларни келтириб чиқаради. Бу қайсидир маънода уларнинг камситилишига ҳам олиб келади.

Бундай болаларнинг ҳаётни ўрганишга, билим олишга бўлган иштиёқини рағбатлантиришда оиласининг ҳам ўрни катта, деб ўйлайман. Уларнинг ота-оналари аввало ўзлари фарзандларини жамиятга қўшишга интилишлари керак. Шундай ота-оналар борки, гап-сўзлардан қочиб, ногиронлиги бўлган боласидан уялади, ўқишга, мақтабга олиб бормади. Алоҳида таълим эҳтиёжлари бўлган фарзандларини умумтаълим муассасаларида ўқитиши мумкинлиги ҳақида етарли маълумотга эга эмас.

Демак, ҳар икки ҳолатда ҳам ота-онанинг ҳам айби бор. Шунинг учун алоҳида таълим эҳтиёжлари бўлган болаларнинг билим олиш ҳуқуқи, инклюзив таълим тизимининг мазмун-моҳияти ҳақида жамоатчилик ўртасида тушунтириш ишларини кенг кўламада йўлга қўйиш керак.

Таълим ташкилоти раҳбари эса инклюзив таълим синфига қабул қилинган ўқувчиларнинг ўқув-тарбия жараёнига шахсан жавобгар ҳисобланади. Бунинг учун у доимий тарзда боланинг дарсларини ўзлаштириши, ўқув-дастурларини бажариши, соғлиги ҳамда психологик ҳолати бўйича мониторинг ишларини олиб бориши талаб этилади.

Хулоса қилиб айтганда, инклюзив таълим жараёнига ота-она, таълим муассасаси ва жамоатчилик вакиллари бирдек масъулдир.

**Аброр ҚУРБОНОВ,
ЎзХДП Марказий Кенгаши
бошқарма бошлиғи:**

– Маълумки, инклюзив таълим – алоҳида эҳтиёжга муҳтож бўлган болалар учун барча таълим жараёнига қўшилиш имконини яратиш концепциясидир. Шунинг учун ҳам дунё бўйича инклюзив таълимга алоҳида эътибор қаратишмоқда, чунки таълим соҳасидаги тенглик ва адолат, жамиятдаги ижтимоий интеграциянинг асосий мезонига айланмоқда.

Мамлакатимизда кейинги йилларда таълимда тенгликни таъминлаш, инклюзив жамиятни шакллантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Ногиронлиги бўлган, имконияти чекланган болаларнинг бошқа соғлом болалар билан тенг шароитда ўқиши учун инклюзив таълим шаклланди.

Тўғри, эътиборга ариғулик ислохотлар олиб бориляпти, ногиронлиги бор шахсларни қўллаб-қувватлашга давлат томонидан алоҳида аҳамият берилляпти. Лекин қабул қилинган қонунлар ва қарор, фармонлар ижроси мутасадди ташкилотлар томонидан тўлиқ бажарилмаяпти. Ногиронлиги бор шахслар ҳуқуқларини амалда қўллаш механизмлари тўлиқ ишга солинмаяпти.

Масалан, инклюзив таълимни самарали ташкил қилиш учун мақтабларда махсус таълим воситалари, тренинглар, мутахассислар (масалан, дефектологлар, психологлар) ва ишлатиш учун мослашган ўқув материаллари зарур. Баъзи мақтабларда бу ресурслар етишмайди, бу эса таълимнинг сифатини пасайтиради.

Яна бир масала бу ўқитувчиларнинг тайёргарлиги билан боғлиқ. Кейинги йилларда инклюзив таълим жорий этилган мақтабларнинг раҳбар-ҳодимлари, ўқитувчи ва психологлари учун 72 соатлик махсус малака ошириш курси йўлга қўйилди. 2021-2024 йиллар давомида ушбу курслар орқали 6,2 минг нафар раҳбар ва педагоглар малака оширди. Шунга қарамадан, ўқитувчиларнинг инклюзив таълимга тайёргарлик даражасини

қилинмоқда. Фикримизча, Ўзбекистонда инклюзив таълимни янада ривожлантириш учун қуйидаги масалаларга эътиборни кучайтириш лозим.

Биринчидан, инклюзив таълимни шакллантиришнинг ҳуқуқий асосларини янада мустаҳкамлаш зарур. Амалдаги “Таълим тўғрисида”ги Қонунда инклюзив таълим алоҳида модда билан тартибга солинган бўлса-да, унда инклюзив таълим тушунчасига изоҳ берилмаган. Шунингдек, инклюзив таълим шаклини танлаш ҳуқуқи берилмаган.

Шу боисдан, “Таълим тўғрисида”ги Қонуннинг 3-моддаси “Асосий тушунчалар” қисмига инклюзив таълим тушунчасини киритиш, шунингдек, 20-моддасига таълим шаклини танлаш ҳуқуқи алоҳида таълим эҳтиёжлари бўлган болаларнинг ота-оналари ёки уларнинг вазийлари томонидан амалга оширилишини белгилаш, инклюзив таълим нафақат болаларга, балки ёшидан қатъи назар, барча шахсларга тааллуқли эканлигини кафолатлаш бўйича қўшмачлар киритиш мақсадга мувофиқ.

Иккинчидан, кўриш қобилиятида муаммоси бор болалар тоифаси билан тифлопедагог алоҳида ишлаши керак. Инклюзив таълимни ривожлантириш масаласи кун тартибига қўйилган экан, умумтаълим мақтаблари ёки махсус мақтаб интернатлари учун тифлопедагогларни тайёрлаш тизимини шакллантириш лозим. Шу боисдан инклюзив таълим тизими учун махсус педагог кадрларга бўлган эҳтиёждан келиб чиқиб, ҳар бир ҳудуддаги олий таълим муассасаларида махсус педагогларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш бўйича Ҳукумат қарорини қабул қилиш лозим.

Учинчидан, мақтаб биноларини инклюзив таълим учун мослаштириш чораларини кўриш. Бунинг учун, ҳар бир ҳудудда инвестиция дастури асосида мақсадли режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш зарур.

Тўртинчидан, адаптацияланган ўқув материалларини жорий қилиш. Алоҳида эҳтиёжли болалар учун ўқув материалларини (китоблар, тестлар, дастурлар) товушли ёки кўз билан кўришда ёрдам берадиган шаклларда (брайл ёки электрон форматларда) тақдим этиш, мултимедия ва техник воситаларни жорий қилиш, видео ва аудио материаллар, мултимедия дастурларини, интернет платформаларини инклюзив таълимга мослаштириш мўҳим.

Бешинчидан, махсус индивидуал таълим режаларини ишлаб чиқиш, бунинг учун ҳар бир ўқувчининг махсус эҳтиёжлари ва қобилиятларига асосланган индивидуал таълим йўналишларини белгилаш, махсус ўқитувчилар, дефектологлар, психолого-педагогик кадрлар билан ҳамкорлик қилиш,

уларнинг таълим жараёнидаги фаолиятини фаоллаштириш талаб этилади. Шунингдек, оилалар билан ишлаш, уларга инклюзив таълимнинг аҳамиятини тушунтириш ва уларни жараёнга фаол жалб қилиш мақсадга мувофиқ.

Бу каби омилларнинг бартараф қилиниши жамиятда барқарор ижтимоий интеграцияни таъминлаш ва ҳар бир боланинг потенциалини тўлиқ ривожлантиришга ёрдам беради.

Ишонимизки, мамлакатда инклюзив таълимни ривожлантиришга қаратилган ислохотлар ва ташаббуслар нафақат таълимда, балки жамият ҳаётида тенгликни таъминлашга хизмат қилади.

Мавзуга умумий ёндашишга, асосий масалаларни кўрсатишга ҳаракат қилдик. Инклюзив таълимни жорий қилиш осон бўлмаган жараён, бунга босқичма-босқич борилади. Мўҳими, дастурларда, қарор ва фармонларда белгиланган чора-тадбирларнинг ҳар бирига масъулият билан ёндашиш, тизимда олиб борилаётган ислохотлар албатта, ўз самарасини кўрсатади.

Бу қанчадан-қанча болаларнинг кўнглига ёруғлик олиб киради, улар ҳам жамиятнинг тенг ҳуқуқли аъзоси эканлигини ҳис қилади, шу тариқа ҳаётга қарши ўзгаради. Шунда ногиронлиги бор бола тенгдошларидан ўзини айро ҳис қилмайди, ўзига нисбатан ишончи ошади, интилиши кучаяди.

Ногиронлиги бор болалар ҳам кўп нарсага эришиши мумкин. Шунинг қанча кенг ва аниқ тушунсак, албатта, инклюзив таълимни ривожлантиришга эришамиз.

**Лазиза ШЕРОВА,
“Ўзбекистон овози” муҳбири.**

ЮРАГИДА ОЛОВИ БОРЛАР

Ўтган ҳафта якунида футбол бўйича 17 ёшгача бўлган ўсмирлар ўртасида Осиё кубоги ниҳоясига етди. Унда U-17 Ўзбекистон терма жамоаси Осиё кубоги финалида мезбон Саудия Арабистонига қарши ўйинда ғалаба қозониб чемпионликни қўлга киритди. «Қирол Фахд» стадионида ўтган учрашув 2:0 ҳисобида якунланди.

Баҳсни қатарлик Муҳаммад Аҳмад Ал-Шаммири бошқариб борди. Ўйиннинг дастлабки дақиқаларида икки жамоа вакиллари ҳам фаоллик кўрсатди. Учрашувнинг 39-дақиқасида Нурбек Сарсенбаев рақиб ўйинчиси билан тўқнашгач, унга оёғи билан зарба берди. Ҳакам бу ҳолатни қизил карточкага лойиқ кўрди, VAR унинг қарорини ўз кучида қолдирди. Футболчи майдонни кўзда ёш билан тарк этди. Бизниқилар 10 киши бўлиб қолди.

Биринчи бўлимга қўшиб берилган 5 дақиқаликда Миразиз Абдукаримов жамоа дарвозаси сари бораётган футболчини оёғига тегиб тўхтатди, ҳакам унга ҳам қизил карточка кўрсатди, VAR бу гал ҳам «қизил»ни тасдиқлади, жамоада 9 киши қолди.

Футболчиларимиз танафусга катта босим ва тушқунликда йўл олди. Олдинда бир тайм бор, 9 киши қолган Ўзбекистон терма жамоасининг ғалабасига деярли ҳеч ким ишонмасди.

Шунга қарамай, иккинчи бўлим бошида рақиб ўйинчисининг қўлига тўп теггач, Ўзбекистон фойдасига пенальти белгиланди, 50-дақиқада Муҳаммад Ҳакимов ундан унумли фойдаланиб, ҳисобни очди. Рақиб прессингни кучайтирди. «Сомебэк» умидида олдинга бораверди.

Лекин ўйиннинг 70-дақиқасида дарвозабон берган тўпни Садриддин Ҳасанов бир ўзи жарима майдонига қадар олиб келди, сўнгра дарвозабоннинг оёқлари орасидан зарба бериб, ҳисобни 2:0 кўринишига келтирди. «Қирол Фахд» стадиони ларзага

“
ШУ ТАРИҚА
ЎЗБЕКИСТОН
ЎСМИРЛАР
ТЕРМА ЖАМОАСИ
ЎЗ ТАРИХИДА
ИККИНЧИ МАРТА
ОСИЁ ЧЕМПИОНИГА
АЙЛАНДИ. ИЛК
ЧЕМПИОНЛИККА
2012 ЙИЛДА ЭРОНДА
ЭРИШИЛГАНДИ.
”

келди. Ҳисоб ўйин сўнгига қадар сақланиб қолди.

Шу тариқа Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси ўз тарихида иккинчи марта Осиё чемпионига айланди. Илк чемпионликка 2012 йилда Эронда эришилганди.

Ушбу турнирда ўсмирлар терма жамоаси мағлубиятга учрамади, гуруҳда Таиланд (4:1), Хитой (2:1) ва Саудия Арабистони (3:0), чорак финалда БАА (3:1), ярим финалда КХДР (3:0) устидан ғалаба қозонилди. Футболчилар 17 та гол урди ва 3 та гол ўтказиб юборди.

Ҳужумчи Асилбек Алиев бешта гол билан чемпионат тўпурарига айланди. Садриддин Ҳасанов мусобақанинг энг яхши футболчиси, Неъматуллох Рустамжонов бўлса энг яхши дарвозабон деб топилди.

Бир сўз билан айтганда, ўсмирларимиз бирдамликнинг ёрқин намунасини кўрсатишди. Ўзбекистон ёшларининг юрагидаги оловни, ғалаба шуғуримизда борлигини яна бир бор дунёга намаён қилди.

Ўз мухбиримиз

Анъанавий “Китобхонлик ҳафталиги” бошланди

Китоб ўқиш инсонга мусиқа тинглаш, сайр қилиш ва спортдан кўра самаралироқ таъсир кўрсатиши илмий асосда исботлаган. Болаларни эса, айниқса, кичик ёшдан китоб ўқишга қизиқтириш жуда муҳим. Бу орқали уларда сўз бойлиги, тасаввур олами кенгайди. Савод, идрок ҳисси шаклланади. Визуал, яъни, кўз хотираси кучаяди. Бугун замонавий дунёда энг илғор технологиялар, интернет ҳаётимизнинг бир қисмига айланган бўлса-да, китобнинг ўрнини боса олмаслиги қундай равшан. Аҳолининг, ўсиб келаётган авлоднинг саводли, онг-у дунёқароши кенг, бадий тафаккури шаклланган, янги-янги ғояларга эга бўлиши учун ҳам жамиятда мутолаа маданиятини юксалтириш лозим.

Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан “Ўзбекистон – китобхонлар юрти” шиори остида ҳар йили ўтказиб келинаётган “Китобхонлик ҳафталиги” ҳам ана шу мақсадларга қаратилгани билан аҳамиятли.

– Давлатимиз раҳбарининг маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш, аҳоли, айниқса, ёшларнинг интеллектуал салоҳиятини юксалтириш борасида белгилаб берган муҳим вазифа ва топшириқлари асосида республика бўйлаб салмоқли лойиҳалар рўйбга чиқарилмоқда, – дейди Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги директори Асаджон Ходжаев.

– Бунга Фарғона вилоятида қилинаётган ишларни мисол қилиб келтириш мумкин. Жумладан, вилоятда сўнгги уч йилда тўртта тумандаги ахборот-кутубхона марказлари учун янги бинолар қурилди. Шунингдек, 2025 йил Фарғона вилоятида “Китобхонлик йили” деб эълон қилинди. Бундай ташаббуслар республикамизнинг барча ҳудудларида омаллаштирилиши қўллаб-қувватлаймиз. Шунингдек, 2025 йил Фарғона вилоятида “Китобхонлик йили”ни эълон қилиб, мазкур ҳудуддаги китобхонлик тадбирларига янгича мазмун бахш этилиши, уларда соҳа билан боғлиқ барча ташкилий-ҳуқуқий масалаларни, инфратузилма, кутубхона, ижодкорлар билан мулоқот, ноширлик йўналишидаги долзарб муаммоларни ҳал этиш имконини берувчи мулоқотлар майдонини яратишни мақсад қилганмиз.

Шу ўринда яна бир маълумотни айтиб ўтмоқчи эдим, яқинда республика умумтаълим муассасаларида ахборот-кутубхона фаолиятини янада такомиллаштиришни назарда тутувчи Ҳукумат қарори қабул қилинди. Унга кўра, 2025-2027 йилларда кўзи ожиз ва кўришда нуқсонли болаларни Брайль алифбосидаги бадий адабиётлар билан таъминлаш кўзда тутилган бўлиб, янги ўқув йилидан бошлаб мактабларда ҳафтанинг ҳар

шанба куни “Китобхонлик куни” деб белгиланди. Шу билан бирга, таълим муассасаларида “Ноширдан – китобхонга” тамойили асосида китоб савдо-ярмаркалари ҳамда “Жадидлар изидан” республика танлови ўтказилади.

Бундан ташқари, ўтган вақт мобайнида 100 жилдан иборат туркий адабиёт ва рус адабиёти дурдоналари чоп этилиб, барча кутубхоналарга етказилди. Бу борадаги ишларнинг мантиқий давоми сифатида 2025 йилдан бошлаб 200 жилдан иборат “Ўзбек адабиёти хазинасидан” китоблар мажмуасини нашр этиш ишлари бошланди.

Айни кунларда юртимиз бўйлаб бешинчи бор ташкил этилган “Китобхонлик ҳафталиги” доирасида қизиқарли мавзуларда семинар, учрашув, тақдирот ва давра суҳбатлари, китоб савдо-ярмаркалари, қисқа қилиб айтганда, мингдан ортиқ маънавий-маърифий тадбирлар ўтказилиши режалаштирилган. Тадбирлар Тошкент шаҳридаги “Dream park” истироҳат bogида ва Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар марказларидаги маданият ва истироҳат bogларида, шунингдек, туман (шаҳар) ахборот-кутубхона марказларида бўлиб ўтади.

Ҳафталикнинг очилиш маросимида “Туркий адабиёт дурдоналари” асарлар мажмуаси Ихтисослаштирилган таълим муассасалари агентлиги тизимидаги Президент ва Ижод мактабларига, Мудоффа, Ички ишлар, Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, Миллий гвардия, Давлат хавфсизлик хизмати таркибидagi Темурбеклар мактаби ва Жалолиддин Мангуберди номидаги ҳарбий-академик лицейларга тақдим қилинди.

Шунингдек, 25-26 апрель кунлари Ёзувчилар уюшмасининг “Паркент ижод уйи”да ташкил этиладиган ноширлар ва муаллифлар учрашуви болалар ва ўсмирлар адабиётини ривожлантиришнинг долзарб масалалари муҳокамасига бағишланади.

Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
“Ўзбекистон овози”
мухбири.

ЭЪЛОН

2025 йил 20 май куни соат 11-00 да Тўрткўл тумани «УЛЛУБОҒ» ОФДА ЖОЙЛАШГАН “ТўРТКўЛДОНМАҲСУЛОТИ” МАСЪУЛИЯТИ ЧЕКЛАНГАН ЖАМИЯТИ БИНОСИДА «ЖАМИЯТНИНГ 2024 ЙИЛ МОЛИЯВИЙ ХўЖАЛИК ФАОЛИЯТИ ЯКУНЛАРИ» БўЙИЧА ПАЙЧИЛАРИНИНГ УМУМИЙ ЙИГИЛИШИ ўТКАЗИЛАДИ.

КУН ТАРТИБИ:

1. Соф фойдани тақсимлаш ва унинг бир қисмини дивидентларга йўналтириш.
2. Корхонани қайта ташкил этиш ва тугатиш.
3. Шўъба ва тобе хўжалик жамиятларини ташкил этиш.
4. Ташкилий тузилмани тасдиқлаш.
5. Корхонанинг ижроия органини сайлаш, тайинлаш, йўллаш, унинг

ваколатларини мuddатидан олдин бекор қилиш.
6. Эълон қилинган акцияларнинг энг юқори миқдорини белгилаш.
7. Акцияларни бўлиш ва консолидациялаш.
8. Корхонанинг устав капитали миқдорини кўпайтириш ёки

камайтириш.
9. Мулкни гаровга бериш.
10. Ийрик битим тузиш ёки корхонанинг аффилиланган шахслари билан битим тузиш.
11. Кузатув кенгаши раисини сайлаш.

Манзил: Қорақалпоғистон Республикаси, Тўрткўл тумани, «Уллубоғ» ОФЙ. “Тўрткўлдонмаҳсулоти” МЧЖ биноси.

КУЗАТУВ КЕНГАШИ

MUASSIS:

ЎЗБЕКИСТОН
ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК
ПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

O'zbekiston Ovozi

ТАНРИР НАЙ'АТИ:

Ulug'bek INOYATOV
Ulug'bek VAFOYEV
Maqsuda VORISOVA
Qalandar ABDURAHMONOV

Gulliston ANNAQILICHEVA
Muslihiiddin MUHIDDINOV
Olim RAVSHANOV
Toشتهмир XUDOYQULOV

Bosh muharrir: Nazira MATYAKUBOVA

MANZILIMIZ: 100029, Тошкент, Мустақиллик майдони 5/3

Телефонлар: (71) 239-12-14

E-mail: uzbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etiladi.
Korxonaning manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

Navbatchi: **Ravshan SHODIYEV**

Г — 437. 1715 nusxada bosildi.

Nashr ko'rsatkichi — 220.

t — Tijorat materiallari

O'za yakuni —

Topshirilgan vaqti — 01:00

1 2 3 4 5 6

Sotuvda kelishilgan narxda

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.